

Minnesanteckningar från heldagsträff i Ronneby.

Nätverksträff bibliotekspersonal Språkstegen 171128.

Vi som var där: Sara Wijk, Elin Nilsson från Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg. Pia Bertilsson Ljungby bibliotek, Åsa Sjösten Lilja Tingsryds bibliotek, Thomas Wiking Markaryds bibliotek, Elna Hansson Sölvesborg bibliotek, Marie Einvall Karlsson, Harriet Mårtensson, Gunilla Sunesson Alvesta bibliotek, Annelie Humble Lessebo bibliotek, Pernilla Magnusson, Irina Moilanen, Cecilia Ryman Uppvidinge Bibliotek, Jonna Svensson, Sara Thörnquist, Veronica Nord Ronneby bibliotek, Rebecka Elofsson, Cecilia Persson Älmhults bibliotek, Gunhild Gröndalen, Ann-Charlotte Fandén Olofström bibliotek, Agneta Brask, Ida Gustafsson, Cecilia Lindman, Helen Friberg, Magnus Mellmark, Hanna Ekstrand Karlskrona Bibliotek, Linda Valle, Sofia Sundebý, Jennifer Karlsson, Clara Gustavsson, Erica Persson, Camilla Dahlström Växjö Bibliotek.

Efter gemensam fika började vi med en lära känna övning, då alla deltagare fick fråga varandra om sina erfarenheter kring verksamhet för barn 0-3 år, samt vilka förväntningar man har på dagen.

Därefter höll Sara Wijk en genomgång om Språkstegen, vad som hänt, vad som är på gång och om framtiden. Deltagarna fick även möjlighet att ställa sina frågor under genomgången.

Sara informerade om att det kommer skapas ett Flickr-konto där biblioteken kan ladda ned högupplösta Språkstegen-bilder. BiBK skickar ut information och lösenord.

Kulturrådsansökan Språkstegen

Sara informerade om att Kulturrådet har beviljat 1,3 miljoner för Språkstegen under 2018. Inför ett nytt år kommer en ny ansökan att göras. Planen är att år två utveckla samverkan m förskola, år tre fokus på riktade insatser.

Vi har sökt medel för projektledare och Sara Wijk kommer vara projektledare och påbörjar rollen 1 december 2017 fram till 30 november 2018. Eftersom Elin lämnar BiBK kommer därför verksamhetsutvecklartjänsten b&u- att annonseras ut inom kort.

I KUR-ansökan har vi sökt pengar för bibliotekens programverksamhet. För detta finns fr 1 dec till 30 nov 15 000kr/ kommun att köpa in programverksamhet för 0-3 år. Detta faktureras löpande med kopia av er specifikation till Region Blekinge, Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg.

Sara skickar ut detaljerade rutiner och ref nr för Språkstegen.

Sara informerade om Språkstegens webbsida som har byggts upp av Elin under hösten och som presenteras i samband med utbildningen för barnhälsovårdens sjuksköterskor i Kronoberg den 6 december, då det även är pressrelease av Språkstegen i stort. Sara eftersökte även om de fanns något bibliotek från Blekinge och Kronoberg som vill vara kontaktperson om media vill göra besök ute i biblioteksverksamheten.

Språkstegens hemsida går att nå på www.sprakstegen.se. Sidan riktar sig främst till dem som söker information om Språkstegen i sitt yrke, här kommer läggas upp forskning kring små barns språkutveckling, vad som är på gång i projektet, information om arbetsmaterialet kring Språkstegen med mera.

Det har även startats upp en öppen Facebooksida: [Språkstegen Blekinge Kronoberg](https://www.facebook.com/SprakstegenBlekingeKronoberg) som går att nå även om man inte har något konto på Facebook. Där kommer information och tips kring Språkstegen att läggas upp. Tänk målgrupp för den är alla, även föräldrar. Sprid gärna dessa två kunskapskällor!

Sara informerade om en magisteruppsats som skrivits av Glenda Lavesson och Nathalie Ramirez, två distriktssköterskestudenter vid Blekinge Tekniska Högskola. Uppsatsen bygger på en intervjustudie med sju BHV-sjuksköterskor i Blekinge och deras upplevelse av uppdraget kring Språkstegen och 8-månaders boken. Vad som händer i mötet mellan sjuksköterskan, barnet, boken och föräldern. Uppsatsen finns att ladda ner i [Diva](#).

Emma Bergström, psykolog har tidigare arbetat inom Barnhälsovården i Kronoberg och har fått en doktorandtjänst vid LNU. Planen är att beforska Språkstegen-insatserna och effekten.

Statistik

Bookit: I samband med uttag av all statistik kommer Anna att lägga till några Språkstegenspecifika mätpunkter vid sitt utskick.

Programverksamhet: Vi behöver samla in siffror på alla arrangemang och föräldragrupsbesök etc. Sara ställde frågan hur man vill redovisa. Beslöts att Sara gör exceldok som alla fyller i och sedan skickar in.

Önskemål/tankar från deltagarna kring Språkstegen:

- Önskemål om en manual för hur man skriver ut arbetsmaterialet kring språkstegen på andra språk. För att få texten i rätt läsordning.
- Önskemål om uppträckt Läs tillsammans på tre språk. Förslag på språk: arabiska, somaliska och engelska.
- Önskemål att broschyren "Läs tillsammans" ska finnas i fint tryckt form även på biblioteken för igenkänning efter BVC-besöket. Broschyren behöver inte finnas för utdelning men bra att kunna skylta med vid tex föräldrahyllan.
- Förslag om att göra en affisch av "Läs tillsammans" som kan finnas på biblioteken. Detta för att skapa igenkänning och för att visa på samarbetet mellan BVC och bibliotek.
- Önskemål att få tips på hur man kan nå föräldrar med annat modersmål till biblioteken. Hur jobbar BVC- kring detta. Erfarenhetsutbyte?
- Önskemål att få tips på forskning/ material kring små barns språkutveckling på biblioteken. Förslag på en materialbank att plocka information av när man ska ut och prata om Språkstegen för olika målgrupper tex tjänstemän, föräldrar m.m. Sara gör en allmän hållen powerpointpresentation som man kan använda sig av när man pratar om Språkstegen.
- Önskemål att få se den manual BHV-sjuksköterskorna får om 8-mån och 18-månadersbesöket.

Efter en gemensam lunch lyssnade vi på ett klipp från radioprogrammet Didaktorn. I programmet intervjuas Mats Myrberg är prof. emeritus i specialpedagogik som pratar om forskning kring läsning och ordförråd.

Länk till radioprogrammet: <https://urskola.se/Produkter/199122-Didaktorn-Jattemanga-ord-ar-jattebra>

Sedan var det dags för workshop kring 18-månaders gåvobok från biblioteken.

Workshop 1: Kriterier för val av 18-månaders gåvobok

Deltagarna delades in i grupper med fem personer i varje grupp och fick i uppgift att diskutera kriterier som deltagarna upplever är viktiga för val av en 18-månaders gåvobok.

De kriterier som kom fram var:

- Föräldrar och barn ska lockas- boken ska tåla omläsning
- Samtalsvänlig
- Bildstöd för berättande/ annat modersmål
- Igenkänning/ inkludering
- Interaktiv- kopplas till samtalsvänlig
- Rätt nivå på boken

Svårigheter vid val av gåva: boken ska passa alla

Logopeder i arbetsgruppen för Språkstegen har tittat på de [boktips som finns på Kulturrådets Bokstarts webbplats](#).

Arbetsgruppen har gjort ett urval och tagit hänsyn till logopedernas synpunkter på icke-lämpliga böcker pris, köpbar. Dessa finns kvar:

Julia hämtar strumpor
Lilla kanin badar
Toto tittut
Svansar runt i djungeln
Binta dansar

Bubblare: Bu och Bä i städtagen.

Några kriterier som arbetsgruppen för Språkstegen pratat om:

- Vara rätt för prioriterade grupper- De som inte har tillgång till böcker i hemmet.
- Rätt nivå på boken
- Ej barnspråk i boken.

Inför nätverksträffen bad Sara att deltagarna skulle ta med egna förslag för 18-månaders bokgåvan.

De förslag som kom fram var:

Bibliotekspersonalens bubblare:

Titta skogen - använda sina sinnen, läsa på flera platser

Titta parken - använda sina sinnen, läsa på flera platser

Allt tre- böckerna- tex förskola för igenkänning hos barnen.

Babblarna (hälsar på) lite mer avancerad än "knacka på". Interaktiv. Logopedisk.

Tårtan- en Silent book

Workshop 2 – Kriterier och utvalda böcker.

Utifrån de kriterier som diskuterades fram i smågrupper fick deltagarna i uppgift att diskutera och hissa och dissa de titlar som presenterats under dagen.

Grupperna kom fram till följande:

Svansar runt i djungeln

- +Bra att det är djur och inte människor.
- +Bra att den är i kartonnage
- +Fin och klar är i färgerna
- +Man blir glad av bilderna
- Svår, tråkig för upprepad läsning

Bu och Bä i städtagen

- + Enkelt språk
- + Finns utgiven på flera språk
- + Mer innehåll än tex Svansar runt
- Grå, ej så färgstark
- känns lite gammal, har varit med länge

Julia hämtar strumpor

- + Lagom mycket text, händer mycket i bilderna
- + Annan generation som är med, syskon, hund
- För traditionell med mamma + pappa
- Är inte kartongformat.

Bubblaren Silent book: Tårtan

- +Ett alternativ för dem som har syskon och redan fått en gåvobok.
- Nivån för svår.

Lilla kanin badar

- +Bjuder in läsaren - något kommer hända.
- +Kartonnage
- +Uttrycksfulla bilder
- +Finns version "God natt" och "Plåster" något som kanske lockar BHV-sköterskorna
- +Interaktiv- barnet känner igen sig
- +Fin bok
- Man måste kunna läsa text för att förstå boken

Toto tittut

- Svårläst, då man ska göra mer än bara läsa
- För mycket leksak än bok

Bort från listan:
Toto
Binta

Summering:

Bu och Bä i städartagen + -
Julia hämtar strumpor +++
Lilla kanin -++++
Svansar runt +-

Dessa böcker fick flest goda omdömen och Tårtan var den "bubblare" som man tyckte bäst om.

Sara tar med de fyra titlarna för diskussion hos arbetsgruppen för Språkstegen och lyssnar av gruppens tankar kring de fyra utvalda titlarna.

Sedan tidigare har BiBK informerat att varje kommun väljer själva vilken gåvobok de vill köpa in, och gör inköpet själva, utifrån sina egna avtal. Diskussionerna för dagen är till för stöd och tips och vi vill gärna ha en gemensam lista på böcker som vi tillsammans rekommenderar. Den här typen av beslut är svåra i en stor grupp. Det allra viktigaste när man väljer bok är att använda sig av kriterierna. Det är ett viktigt beslut eftersom boken kan vara den enda barnboken barnet har, valet påverkar om familjen ens hämtar ut boken, sjuksköterskans inställning till boken spelar roll. Men det går att byta. Involvera gärna dina lokala BHV-kontakter.

Worshop 3 Erfarenhetsutbyte.

Deltagarna fick välja en av diskussionsfrågorna och sedan sätta sig i grupper för att dela med sig av sina erfarenheter och ställa frågor till de andra:

- Programverksamhet mot 0-3 år
- Samarbete med barnhälsovården

Vid minnet och tangentbordet

Elin Nilsson och Sara Wijk, Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg